A black and white photograph of a lighthouse situated on a grassy hill. The lighthouse has a prominent dome and is surrounded by a wooden walkway. In the foreground, there is a dense field of tall grasses. The sky is clear and light-colored.

SPORT

AKKOORD

Gemeente Ulieland

Juni 2020

INHOUD

1. Voorwoord	3
2. De Start	4
3. Kick Off	5
4. Tactiek	9
4.1 Positieve Sportcultuur	10
4.2 Openbare Ruimte	12
4.3 In Beweging	14
4.4 Kinderen	16
4.5 Samenwerken	18
5. Organisatie	20
6. Vervolg	24
Bijlagen	28

VOOR WOORD

We kennen het riedeltje wel: Bewegen is goed voor lijf en leden. Bewegen is ook goed om geestelijk bij de tijd te blijven. Mensen die voldoende bewegen, leven gemiddeld langer in goede gezondheid. Maar...

Bewegen is vooral ook leuk! De kick die je krijgt als je het Vuurboetsduin bent opgerend en uitkijkt over Noord- en Waddenzee! De voldoening als je na jaren weer durft te zwemmen! En het gevoel dat je na een forse inspanning hebt, terwijl de adrenaline langzaam plaatsmaakt voor vermoeidheid.

Vlieland biedt gelukkig veel mogelijkheden om te sporten, zowel in groepsverband als individueel. Zowel georganiseerd als 'uit de losse pols' of op eigen initiatief. Het palet is breed: van 'wandelen met Akkie' tot windsurfen, van voetballen tot vliegeren, van zeilen tot zwemmen. En gelukkig zijn er ook veel mensen, die zich hiervoor willen inzetten.

Zo beschouwd heeft Vlieland het al aardig voor mekaar, zou je denken. En toch is er de ambitie om verder te gaan. Sterker nog: er zijn vijf ambities om verder te gaan. Die ambities zijn gevormd op 4 maart 2020 tijdens de kick off Sportakkoord in De Jutter. Daar zaten vertegenwoordigers van verschillende (sport)partijen bij elkaar. En dat was inspirerend! Over de uitkomsten daarvan, een vervolgbijeenkomst en wat we nog meer gaan doen, lees je in dit Sportakkoord.

Dat we het samen moeten doen, loopt als een rode draad door dit alles heen. Samen met de ouderenvereniging, de school, de buurt, fysiotherapie, de Kwadrantgroep, de gemeente, Staatsbosbeheer, sportverenigingen en (commerciële) aanbieders van sport. En samen met onze inwoners: ouders, grootouders, kinderen en volwassenen.

We hebben straks de mogelijkheid ook werkelijk die ambities tot leven te laten komen. Ik daag daarom iedereen uit om er samen iets moois van te maken!

Elsje de Ruijter

Wethouder Sport, Volksgezondheid en Welzijn

In navolging van het Nationaal Sportakkoord is in de eerste helft van 2020 op Vlieland een lokaal Sportakkoord ontwikkeld. Met dit Vlieland Sportakkoord willen we bereiken dat iedereen plezier in sport en bewegen kan hebben. Nu en in de toekomst. Ongehinderd, in een veilige en gezonde omgeving. Een leven lang. Als sporter, supporter, vrijwilliger of in welke rol dan ook.

Het initiatief om te komen tot een lokaal Sportakkoord is op Vlieland genomen door de gemeente, Sportcentrum Flidunen, TennisClub Vlieland (TCV '91) en door manege De Seeruyter. Deze partijen hebben eind 2019 de intentieverklaring ondertekend, een sportformateur aangesteld en een belangrijke rol gespeeld bij het organiseren van bijeenkomsten met sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en collega's van verschillende beleidsterreinen binnen de gemeente.

De samenwerking die heeft plaatsgevonden om dit Sportakkoord op te stellen, is een eerste stap geweest om te bereiken dat iedereen plezier kan hebben in sport en bewegen. Een stap die gezet is met een groot aantal partijen naast de vier hierboven genoemde initiatiefnemers. Het Vlieland Sportakkoord is namelijk tot stand gekomen in samenwerking met ruim vijftien verenigingen en organisaties op het eiland.

Samen hebben we een aantal belangrijke ambities benoemd. Ambities waar we met elkaar de schouders onder gaan zetten. Hierover zijn concrete afspraken met elkaar gemaakt. Wat we doen is niet allemaal nieuw, maar de gezamenlijkheid waarin we het willen uitvoeren, zorgt voor een nieuwe impuls voor sport en bewegen op Vlieland.

DE START

KICK OFF

Met het lokale Sportakkoord willen de gemeente, de sportverenigingen en maatschappelijke organisaties de kracht van sport op Vlieland nog beter benutten. Daarvoor is het nodig dat het sport- en beweegaanbod aansluit bij de behoeften van de bewoners en in veel gevallen ook bij de behoeften van de badgasten. Dat de buitenruimte uitnodigt tot buitenspelen, tot bewegen en tot sporten. Dat sportaanbieders ondersteund worden om in die behoeften te kunnen voorzien. Dat is de uitdaging die op Vlieland wordt aangegaan.

Om die reden werden alle partijen en organisaties die daar een rol bij kunnen spelen, uitgenodigd voor een gezamenlijke kick off op woensdagavond 4 maart in De Jutter. Een drukbezochte avond met bijna 30 aanwezigen van ruim 15 verschillende organisaties en verenigingen.

Samen hebben we uit een groot aantal stellingen rondom bewegen, gezondheid en sportbeleving een top tien geselecteerd van stellingen die op Vlieland van belang zijn en om die reden prioriteit verdienen. Vervolgens is er in kleinere groepjes gekeken welke denkrichtingen of eventuele tips of wensen er leven binnen de tien geselecteerde stellingen. De ideeën die dat opleverde, hebben elke stelling meteen al een lokale tint meegegeven waar tijdens een vervolgbijeenkomst op voortgeborduurd kan worden

Omdat er op sommige plekken overlap en op andere plekken juist te veel ruimte zat tussen de tien gekozen stellingen, zijn ze op inhoud gebundeld en opnieuw geformuleerd. De uitkomst hiervan heeft de volgende vijf hoofdambities opgeleverd:

Ambitie 1: We gaan rondom sport en bewegen een **positieve cultuur** ontwikkelen.
Een gezonde leefstijl en de rol van ouders maken daar deel vanuit.

Ambitie 2: We willen de **openbare ruimte** meer laten uitnodigen tot bewegen.

Ambitie 3: We gaan mensen, die niet vanzelfsprekend sporten en bewegen, stimuleren en ondersteunen om **in beweging** te komen.

Ambitie 4: We gaan zorgen dat alle **kinderen** voldoende en met plezier kunnen bewegen. Dit doen we door als scholen, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties structureel samen te werken.

Ambitie 5: We zorgen dat sportaanbieders en andere maatschappelijke organisaties structureel gaan **samenwerken** en hun kennis gaan delen.

De opbrengst van de kick off is schematisch weergegeven*) op de volgende pagina. In de linkerkolom staan de tien stellingen die tijdens de kick off gekozen zijn als meest belangrijk voor Vlieland.

Enkele stellingen worden meerdere keren genoemd, omdat ze overlap vertonen met andere ambities. Uiteindelijk zijn de stellingen zo gerubriceerd dat ze op inhoud gebundeld konden worden tot de vijf hoofdambities die in de rechterkolom staan. Deze hoofdambities zijn leidend voor het lokale Sportakkoord op Vlieland.

In de middelste kolom staan de tips, wensen en denkrichtingen die van belang geacht worden als in een vervolgbijeenkomst vorm en inhoud gegeven gaat worden aan deze hoofdambities.

*) De gebruikte kleuren in het overzicht op de volgende pagina verwijzen naar de kleuren van de deelakkoorden zoals die in de werkvormen tijdens de kick off gehanteerd zijn. Tekstblokken met dezelfde kleur behoren bij hetzelfde deelakkoord.

THEMA	AMBITIES (gekozen tijdens kickoff)	TIPS & WENSEN	HOOFDAMBITIE
POSITIEVE SPORTCULTUUR + VITALE SPORT- EN BEWEEGAANBIEDERS	Ouders/verzorgers spelen een actieve rol bij de sportaanbieder van hun kind, onder meer in het uitdragen van een positieve sportcultuur	Samenwerking met alle verenigingen	We gaan rondom sport en bewegen een positieve cultuur ontwikkelen. Een gezonde leefstijl en de rol van ouders maken daar deel vanuit.
	Openbare speel- en beweegruidtes moeten zoveel mogelijk rookvrij zijn	Samenwerking met alle verenigingen Positief gedrag uitstralen als ouders, voorbeeldfunctie 'Nicoretti'	
	Sportaanbieders zetten zich actief in voor een gezonde leefstijl (bijvoorbeeld rookverbod, alcoholvermindering en de gezonde sportkantine)	Uitstralen Rookvrij, bv bord Aangeven waar wél gerookt mag worden Rookvrije evenementen, rookvrije sport, tussenoplossing: rookplekken	
		Scholing: Hoe spreek ik iemand aan? Iedereen conformeert zich hieraan / eenduidigheid	
DUURZAME SPORTOMGEVING	De openbare ruimte moet meer uitdagen tot sport en bewegen	Staatsbosbeheer erbij betrekken Buiten bewegen in beweegtuint, natuurspeeltuin, trimbaan Buitenterrein van Flidunen opknappen	We willen de openbare ruimte meer laten uitnodigen tot bewegen.
	Sportlocaties en beweegplekken moeten meer ingericht worden op de behoefte van gebruikers	Meer samenwerking gemeente/ voetbalvereniging VSV'31/ Staatsbosbeheer/ sportaanbieders	
	Beweegtuint realiseren voor jong en oud in de boswijk tussen zorgwoning/ welzijnsgebouw en de school	Functionele ruimte voor binnen en buiten voor alle gebruikers Iedereen die gebruik maakt van accommodatie	
INCLUSIEF SPORTEN	Alle sportaanbieders hebben of maken specifiek aanbod voor mensen die belemmeringen ervaren	Mobiliteit: vervoer organiseren + sport naar de mensen toe brengen Financiële belemmering: gemeente actief -> mogelijkheden onder de aandacht brengen, ook door verenigingen en bedrijven. Win-win nastreven Sociale belemmering: specifieke trainingen (bv Kanjertraining) + Vlieland Sportdag	We gaan mensen, die niet vanzelfsprekend sporten en bewegen, stimuleren en ondersteunen om in beweging te komen
	Sportlocaties en beweegplekken moeten meer ingericht worden op de behoefte van gebruikers	Kleinere ruimtes op temperatuur Betaalbaar blijven voor gebruikers	
	Kinderen moeten meer plezier beleven aan sport en bewegen en minder met prestaties bezig zijn	Goed luisteren naar wat mensen willen en daarop inspelen	
VAARDIG IN BEWEGEN	Scholen, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties werken samen om te zorgen dat kinderen van 0-18 jaar hun hele jeugd zonder onderbreking kunnen bewegen	Jeugd betrekken bij de grote Vlielandse sportevenementen Weekend en vakantie overbruggend aanbod (bij avond-4-daagse in de zomer) Structureel sportaanbod: samenwerking school, schoolvereniging en organisaties	We gaan zorgen dat alle kinderen voldoende en met plezier kunnen bewegen. Dit doen we door als scholen, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties structureel samen te werken.
	Kinderen moeten meer plezier beleven aan sport en bewegen en minder met prestaties bezig zijn	Iedereen moet meer plezier aan sport beleven door enthousiasmeren en stimuleren Gedreven instructeurs die aanzetten tot verbeteren zonder teveel druk op te leggen	
VITALE SPORT- EN BEWEEGAANBIEDERS	Sportaanbieders en andere maatschappelijke organisaties werken meer samen, onder andere in het uitwisselen van expertise en mankracht	Samenwerking zonder eigenbelang voorop In kaart brengen wensen/ doelen. En in kaart brengen bedrijven/ organisaties Ouderen en jongeren verbinden	We zorgen dat sportaanbieders en andere maatschappelijke organisaties structureel gaan samenwerken en hun kennis gaan delen.

Na de kick off bijeenkomst op 4 maart is het proces om te komen tot een lokaal Sportakkoord vrij abrupt onderbroken vanwege de ingevoerde corona-maatregelen. Dat er voor een periode van meerdere weken geen bijeenkomsten georganiseerd konden worden, vroeg om een nieuwe aanpak voor het lokale Sportakkoord.

In plaats van af te wachten wanneer we een verdiepingsbijeenkomst op Vlieland konden organiseren, hebben we er de voorkeur aan gegeven om te kijken hoe we de betrokken verenigingen en organisaties via digitale mogelijkheden toch input konden laten leveren en hoe ideeën uitgewisseld konden worden. Dit hebben we gedaan door op 11 en 13 mei in totaal vier online gesprekssessies te organiseren via de digitale vergadertool StarLeaf.

Op die manier hebben we alsnog stappen in het proces gemaakt en hebben we de energie en de ideeën vast kunnen houden die tijdens de kick off al duidelijk aanwezig waren. Een weergave van de concretiseringslag die we in deze sessies gemaakt hebben, volgt op de volgende pagina's.

TACTIEK

4.1 POSITIEVE SPORTCULTUUR

Ambitie 1

We gaan rondom sport en bewegen een **positieve cultuur** ontwikkelen.

Een gezonde leefstijl en de rol van ouders maken daar deel vanuit.

AMBITIES (gekozen tijdens kickoff)	TIPS & WENSEN	HOOFDAMBITIE
Ouders/verzorgers spelen een actieve rol bij de sportaanbieder van hun kind, onder meer in het uitdragen van een positieve sportcultuur	Samenwerking met alle verenigingen	<p>We gaan rondom sport en bewegen een positieve cultuur ontwikkelen.</p> <p>Een gezonde leefstijl en de rol van ouders maken daar deel vanuit.</p>
	Samenwerking met alle verenigingen	
	Positief gedrag uitstralen als ouders, voorbeeldfunctie	
Openbare speel- en beweegruimtes moeten zoveel mogelijk rookvrij zijn	'Nicoretti'	
	Uitstralen Rookvrij, bv bord	
	Aangeven waar wél gerookt mag worden	
Sportaanbieders zetten zich actief in voor een gezonde leefstijl (bijvoorbeeld rookverbod, alcoholvermindering en de gezonde sportkantine)	Rookvrije evenementen, rookvrije sport, tussenoplossing: rookplekken	
	Scholing: Hoe spreek ik iemand aan? Iedereen conformeert zich hieraan / eenduidigheid	

Acties en maatregelen die gekozen zijn om deze ambitie te realiseren:

- We formuleren een positieve gedragscode. Zie volgende pagina.
- We spreken elkaar aan op gedrag dat wel/niet overeenkomt met deze gedragscode. Ouders van jeugdspelers vormen hierbij een belangrijke doelgroep.
- Meer nadruk op gezondheid nodig, maar dan wel op een positieve manier. Onder andere het geleidelijk rookvrij maken van sportaccommodaties. Behalve roken, ook aandacht voor alcohol, gezond eten, bewegingsstimulering en gezonde sportkantine.
- Positieve betrokkenheid van ouders als het gaat om sportbeleving van hun kinderen.
- Trainers van verenigingen worden geschoold in het ontwikkelen van een positieve sportcultuur. Ambassadeurs/experts/(pedagogisch) theater naar het eiland halen.
- We richten ons niet alleen op de eilandbewoners, maar ook op de badgasten.

Inspirerend voorbeeld van een gedragscode (van korfbalvereniging SIOS uit Wolvega):

- Bedenk u:
1. Het is maar een spel
 2. Leiders en trainers zijn vrijwilligers
 3. De scheids is ook maar een mens
 4. U kijkt niet naar wedstrijden van de Korfbal League

Met andere woorden: laat kinderen hun eigen keuzes maken. Vertel ze niet wat ze moeten doen met de bal. Fouten maken mag. Daar leren ze van. Het is hun spel, laat ze lekker spelen.

Kortom: laten we genieten van hun korfbalspel.

Deze acties en maatregelen zijn door de volgende personen en organisaties besproken:

Michiel de Boom (tennisclub), Thijs Speelman (onderwijs VO), Lars Kuijpens (tennisclub), Elsje de Ruijter (wethouder), Sandra ter Veen (beleidsmedewerker Sport van de gemeente)

Wat we aan het eind van 2021 bereikt willen hebben:

- Met sportverenigingen gezamenlijke afspraken maken en gedragsregels ontwikkelen m.b.t. roken en alcohol, eventueel later ook m.b.t. drugs.
- Eind 2021 is er een sportieve gedragscode met als boodschap dat iedereen de ruimte krijgt om op eigen niveau te kunnen sporten.
- Er is een bijeenkomst geweest met sprekers, toneel of theater om gedragscoaching aan de orde te stellen bij sportverenigingen en evt. ook bij andere organisaties.
- Kleine stapjes maken en successen boeken!

Wie of wat we daarvoor nodig hebben:

- JOGG en Team:Fit voor Gezonde Sportkantines bij Flidunen en de tennisclub.
- Inzet hierbij van Sandra en Linda.
- Inzet van Sandra, Linda en Lars voor het stimuleren van rookvrije accommodaties.
- Thijs en anderen voor positief coachen en gedragsbeïnvloeding.
- Nieuwe gezichten invliegen, met ander aanbod, nieuwe inzichten, coach-de-coach.
- Sportgala kan met bepaalde thema's of samenwerkingen nieuw speerpunt lanceren.

4.2 OPENBARE RUIMTE

Ambitie 2

We willen de **openbare ruimte** meer laten uitnodigen tot bewegen.

De openbare ruimte moet meer uitdagen tot sport en bewegen

Staatsbosbeheer erbij betrekken

Buiten bewegen in beweegtuint, natuurspeeltuin, trimbaan

Buitenterrein van Flidunen opknappen

Sportlocaties en beweegplekken moeten meer ingericht worden op de behoefte van gebruikers

Meer samenwerking gemeente/ voetbalvereniging VSV'31/ Staatsbosbeheer/ sportaanbieders

Beweegtuint realiseren voor jong en oud in de boswijk tussen zorgwoning/ welzijnsgebouw en de school

Functionele ruimte voor binnen en buiten voor alle gebruikers

Iedereen die gebruik maakt van accommodatie

We willen de openbare ruimte meer laten uitnodigen tot bewegen.

Acties en maatregelen die gekozen zijn om deze ambitie te realiseren:

- De Vlielandse ruimte zo inrichten dat mensen bijna vanzelf in beweging komen. Belangrijke plekken waar aan gedacht wordt, zijn de Boswijk, de omgeving rondom school en de buitenruimte rond Flidunen.

Deze acties en maatregelen zijn door de volgende personen en organisaties besproken:

Gerard Pelgrim (tennisclub), Tjensun Muller (buurtcoach), Martha Pelgrim (VESV), Michiel de Boom (tennisclub), Thijs Speelman (onderwijs VO), Cees Visser (onderwijs PO), Elsje de Ruijter (wethouder), Sandra ter Veen (beleidsmedewerker Sport van de gemeente).

Wat we aan het eind van 2021 bereikt willen hebben:

- Inventariseren wat we al hebben, gesprekken met experts zoals Kennislab BIOR Noord, ontwikkelen van een plan, te beginnen in de Boswijk, school en omgeving Flidunen.
- Dingen uitproberen zoals bv een hinkelpad op een gekke plek. Rol voor de buurtcoach.
- Nadenken over beweegroute / beweeglint, niet alleen beweegplekken.
- Staatsbosbeheer wordt aangehaakt als belangrijke partner.
- Vanuit de gemeente wordt er gekeken naar de ruimtelijke ordening van de Dennenlaan en er is dan verkend of dit te combineren is met BIOR (Bewegen In de Openbare Ruimte)

- Nadenken wat er mogelijk is met de skatebaan die nu nauwelijks gebruikt wordt.
- Doelgroepen breder dan alleen inwoners, ook toeristen/badgasten.
- Integratie van inwoners en toeristen. Sporteiland, blue zone!

Wie of wat we daarvoor nodig hebben:

- Het ontwikkelen van een inspirerend plan.
- Mensen die hier nu bij elkaar zitten, mobiliseren om actie te ondernemen.
- Gesprekken met verschillende leeftijdsgroepen die gebruik maken van de openbare ruimte op het eiland, ook met ouderen. Gesprekken over waar behoefte aan is. En draagvlak creëren.
- Staatsbosbeheer.
- De Noordwester, die heeft al veel looproutes en activiteiten voor kinderen.
- Inspirerende bedrijven laten nadenken over hoe een beweegroute op een mooie manier vormgegeven kan worden.
- Cofinanciering bijvoorbeeld vanuit het Iepen Mienskipfûns.

4.3 IN BEWEGING

Ambitie 3

We gaan mensen, die niet vanzelfsprekend sporten en bewegen, stimuleren en ondersteunen om **in beweging** te komen.

Alle sportaanbieders hebben of maken specifiek aanbod voor mensen die belemmeringen ervaren

Mobiliteit: vervoer organiseren + sport naar de mensen toe brengen

Financiële belemmering: gemeente actief -> mogelijkheden onder de aandacht brengen, ook door verenigingen en bedrijven. Win-win nastreven

Sociale belemmering: specifieke trainingen (bv Kanjertraining) + Vlielanders Sportdag

Sportlocaties en beweegplekken moeten meer ingericht worden op de behoefte van gebruikers

Kleinere ruimtes op temperatuur

Betaalbaar blijven voor gebruikers

Kinderen moeten meer plezier beleven aan sport en bewegen en minder met prestaties bezig zijn

Goed luisteren naar wat mensen willen en daarop inspelen

We gaan mensen, die niet vanzelfsprekend sporten en bewegen, stimuleren en ondersteunen om in beweging te komen

Acties en maatregelen die gekozen zijn om deze ambitie te realiseren:

We richten ons met beweegstimulering op alle eilandbewoners, maar specifiek op de volgende doelgroepen:

- Ex-patiënten met angst voor bewegen, bv met kanker of na hartinfarct of herseninfarct, vertrouwen in het lichaam is niet meer vanzelfsprekend.
- Gezinnen die leven in armoede.
- Oudere jeugd tussen 15-18 jaar, bv voetbalachtige kooi die ook als chillplek kan dienen. Combinatie nodig met digitale mogelijkheden om het aantrekkelijk te maken. Sportcontainer zoals in Harlingen kan misschien inspirerend werken.
- VESV (Vlielands Eerste Senioren Vereniging) en kwetsbare ouderen (via gebiedsteam).

Deze acties en maatregelen zijn door de volgende personen en organisaties besproken:

Martha Pelgrim (VESV), Tjensun Muller (Buurtcoach) en Sandra ter Veen (beleidsmedewerker sport van de gemeente)

Wat we aan het eind van 2021 bereikt willen hebben:

- Vanuit de gemeente is er actief armoedebeleid ontwikkeld en ingericht. Zowel voor jeugd als volwassenen meer gebruik van laten maken dan nu het geval is.
- Jongeren actief mee laten denken in de plannen voor de openbare ruimte.
- Gesprek op gang brengen met stakeholders om gezamenlijk draagvlak te creëren voor een uitnodigende openbare ruimte: bestuurders, school, Staatsbosbeheer, sportaanbieders en verschillende doelgroepen.
- Projecten Valpreventie en Doortrappen worden jaarlijks structureel aangeboden. Ontwikkelen van een laagdrempelige 'Vlie-Fit Light' versie.
- Er is een plan ontwikkeld om het aanbod voor ouderen (bestaand en evt. nieuw aanbod) goed op het netvlies van de doelgroep te krijgen. De hulpvraag- en participatiegesprekken die nu in het kader van Corona plaatsvinden, kunnen hierbij helpen.

Wie of wat we daarvoor nodig hebben:

- Gebiedsteam, wijkverpleging, Kwadrantgroep
- School en jongeren
- Inspiratie en promotie: ambassadeurs, sociale contacten voor werving, nieuw aanbod
- Mèt de doelgroep praten en niet over de doelgroep
- Huisarts waar het gaat om de doelgroep (ex-)patiënten of kwetsbare ouderen
- Vooral veel samenwerking en dialoog nodig

4.4 KINDEREN

Ambitie 4

We gaan zorgen dat alle **kinderen** voldoende en met plezier kunnen bewegen. Dit doen we door als scholen, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties structureel samen te werken.

Scholen, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties werken samen om te zorgen dat kinderen van 0-18 jaar hun hele jeugd zonder onderbreking kunnen bewegen

Jeugd betrekken bij de grote Vlielandse sportevenementen

Weekend en vakantie overbruggend aanbod (bijv avond-4-daagse in de zomer)

Structureel sportaanbod: samenwerking school, schoolvereniging en organisaties

Kinderen moeten meer plezier beleven aan sport en bewegen en minder met prestaties bezig zijn

Iedereen moet meer plezier aan sport beleven door enthousiasmeren en stimuleren

Gedreven instructeurs die aanzetten tot verbeteren zonder teveel druk op te leggen

We gaan zorgen dat alle kinderen voldoende en met plezier kunnen bewegen.

Dit doen we door als scholen, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties structureel samen te werken.

Acties en maatregelen die gekozen zijn om deze ambitie te realiseren:

We richten ons met beweegstimulering op alle eilandbewoners, maar specifiek op de volgende doelgroepen:

- Er is veel en divers sportaanbod, maar activiteiten beter spreiden over het jaar, juist ook in de zomerperiode. En goede communicatie en promotie nodig voor werving.
- Aandacht voor continuïteit: bij wegvallen van trainer of vrijwilligers verdwijnt een activiteit vrij snel. Kwetsbaarheid verkleinen door trainers in duo's te laten opereren.
- Binnen doelgroep 0-18 jaar specifiek aandacht nodig voor de allerjongsten (0-2 jaar) en de pubers. Sport combineert slecht met andere interesses van pubers zoals bijbanen. Breder kijken dan alleen sport, bv excursies/eiland verkennen vanuit Noordwester, maar ook de openbare ruimte.
- Aandacht in de gymlessen op school (PO en VO) voor motorische ontwikkeling, evt. met motorische screening.

Deze acties en maatregelen zijn door de volgende personen en organisaties besproken:

Lars Kuijpers (tennisclub), Cees Visser (onderwijs PO), Michiel de Boom (tennisclub) en Sandra ter Veen (beleidsmedewerker sport van de gemeente)

Wat we aan het eind van 2021 bereikt willen hebben:

- 75% van de jeugd sport structureel 2-3 keer per week.
- Interactie met jongeren (vooral 12-18 jaar) actief opzoeken om hen mee te laten denken, bv in de vorm van Sporthopper
- Centraliseren van aanbod met gezamenlijk platform en samenwerking. En spreiding van activiteiten door het jaar heen, o.a. in de zomer (avondvierdaagse, vuurtorenloop etc).
- Voor alle kinderen op het eiland moet het financieel mogelijk zijn om te sporten.
- Dagelijks sportaanbod in de schooldag i.s.m. verenigingen (is nu realiteit door corona!)
- Een sportactiviteit voor 0-6 jarigen opzetten.
- Behoud van het mooie en diverse sportaanbod dat er nu op Vlieland is.
- Meer waardering voor vrijwilligers, bv Vrijwilliger van het Jaar.

Wie of wat we daarvoor nodig hebben:

- Voor het centraliseren van het aanbod zien we een rol voor de gemeente (is onafhankelijke partij) als een soort coördinator. Continuïteit is het sleutelwoord.
- Cees, Thijs en Linda (lesgevers in het onderwijs) om tafel zetten met de sportaanbieders en verenigingen voor het vormgeven van samenwerking en om deelname te stimuleren aan het gevarieerde sportaanbod op het eiland.
- Trainen van vrijwilligers, niet alleen sport specifiek maar ook pedagogisch.
- Gezamenlijk budget, ook na de periode van de Sportakkoorden.

4.5 SAMENWERKEN

Ambitie 4

We zorgen dat sportaanbieders en andere maatschappelijke organisaties structureel gaan **samenwerken** en hun kennis gaan delen.

Sportaanbieders en andere maatschappelijke organisaties werken meer samen, onder andere in het uitwisselen van expertise en mankracht

Samenwerking zonder eigenbelang voorop

In kaart brengen wensen/ doelen. En in kaart brengen bedrijven/ organisaties

Ouderen en jongeren verbinden

We zorgen dat sportaanbieders en andere maatschappelijke organisaties structureel gaan samenwerken en hun kennis gaan delen.

Ambitie 5 heeft een andere vorm en inhoud dan de overige vier ambities. Ambitie 5 gaat over samenwerken en kennisdelen. Dat is geen doelstelling op zich, tenminste niet in de betekenis van acties en maatregelen die nodig zijn om deze doelstelling te realiseren. Samenwerken en kennisdelen zijn middelen om de andere doelstellingen te kunnen realiseren.

Er is voor ambitie 5 dan ook geen online gespreks sessie geweest. Het is de bedoeling om ambitie 5 een overkoepelende ambitie te laten zijn, die randvoorwaardelijk is om de andere ambities te kunnen realiseren.

Voor de eerste vier ambities geldt dat de genoemde acties en maatregelen concreter gemaakt zullen worden tijdens een verdiepingsbijeenkomst die komend najaar gehouden wordt. Tegen die tijd neemt het toeristenseizoen af en is de focus en de energie van de eilander organisaties weer meer gericht op zaken als sportbeoefening, leefbaarheid en aandacht voor onderlinge samenwerking.

Tijdens de verdiepingsbijeenkomst moet per ambitie nog het nodige gedaan worden, voordat we echt met de uitvoering kunnen beginnen. Belangrijke aspecten zijn onder andere de prioritering en planning van de genoemde acties en maatregelen, het vormen van werkgroepen per ambitie, het betrekken van de juiste experts/ambassadeurs en vooral het betrekken van de doelgroep(en) zelf bij de verschillende werkgroepen, het organiseren van borging voor de langere termijn en tenslotte keuzes en afspraken maken over de beschikbare budgetten per werkgroep of per actie en maatregel.

20

Sportakkoord
Gemeente
Vlieland

ORGANISATIE

Een lokaal Sportakkoord heeft pas waarde als het door een groot aantal partijen gezamenlijk ontwikkeld en ondersteund wordt. En ondanks dat Vlieland maar een kleine gemeenschap is, is dat zeker gelukt. Het Sportakkoord is er namelijk tot stand gekomen in samenwerking met ruim vijftien verenigingen en organisaties en met ruim 25 personen.

Gemeente Vlieland	Elsje de Ruijter (wethouder), Sandra ter Veen (beleid) en Anne Idema (beleid)
Buurtcoach (gemeente/sport/onderwijs)	Tjensun Muller
Sportcentrum Flidunen	Linda Bebelaar en Michiel de Boom
TennisClub Vlieland TCV '91	René Bijma, Gerard Pelgrim, Michiel de Boom en Lars Kuijpers
Manege De Seeruyter	Marijke Huizinga
Stal Edda	Krista Nobel
Onderwijs: De Jutter, primair onderwijs (PO)	Cees Visser en Martha Pelgrim
Onderwijs: De Jutter, voortgezet onderwijs (VO)	Thijs Speelman
Voetbalvereniging VSV '31	Cees Visser, Ruud Molthof, Ellen Kroon
Sporten met Ellen	Ellen Schenk en Basmineh van Houten
Yoga	Bianca Kikstra
Fysiotherapie	Sjoerd Manting
Halve marathon	Bernard Bulsink en Renee Hartman
Bridgeclub	Jan den Ouden
Eetwinkel en SRV	Renee Hartman en Jan
Paal 50	Aart v/d Veen en Petra de Breed
VESV (Vlielands 1 ^e Senioren Vereniging)	Martha Pelgrim
Huisartsenpraktijk	Elisabeth Wolfswinkel
Woonzorgcentrum De Uiterton - Kwadrantgroep	Tiny van der Hoek
Palet - Kwadrantgroep	Carolien de Breed
Adviseur Lokale Sport	Joan Boelens uit Drachten

Als gevolg van de corona-maatregelen is het niet mogelijk geweest om een bijeenkomst te organiseren waarbij alle betrokken partijen die dit lokale Sportakkoord ondersteunen, hun handtekening eronder hebben kunnen zetten. Zodra dat weer mogelijk is, zal dat ondertekeningmoment alsnog plaatsvinden. Daar zullen ongetwijfeld meer handtekeningen ondergezet worden dan de vier onderstaande organisaties die hun handtekening eind 2019 onder de intentieverklaring hebben gezet als startsignaal voor de ontwikkeling van een lokaal Sportakkoord op Vlieland.

De initiatiefnemers:

Gemeente Vlieland

Sportcentrum Flidunen

TCV '91

Manege De Seeruyter

Ondanks dat er nog geen handtekeningen onder het Sportakkoord gezet zijn, is aan de betrokken verenigingen en organisaties wel gevraagd hoe ze hun rol in het vervolg van dit traject zien. Is dat als 'speler' (actief meedenken en meedoen) of als 'supporter' (geen actieve rol, maar wel meedenken en aanmoedigen)? Dat heeft het onderstaande overzicht van spelers en supporters opgeleverd:

Spelers:

PO De Jutter

Martha Pelgrim

Gemeente Vlieland

Sandra ter Veen

Paal 50

Aart v/d Veen

Paal 50

Petra de Breed

PO De Jutter/VSV' 31

Cees Visser

Sporten met Ellen

Ellen Schenk

Sporten met Ellen

Basmineh van Houten

TCV' 91

René Bijma

TCV' 91

Gerard Pelgrim

VO de Jutter

Thijs Spielman

Supporters:

Bridgeclub Vlieland

Jan den Ouden

Buurtsportcoach

Tjensun Muller

Fysiotherapie

Sjoerd Manting

Gemeente Vlieland

Anne Idema

Halve Marathon

Bernard Bulsink

Kwadrantgroep/Palet

Tiny van der Hoek

Manege de Seeruyter

Marijke Huizinga

Palet

Carolien de Breed

Stal Edda

Krista Nobel

Stichting Flidunen

Linda Beelaar

St. Recr. Belangen Vlieland

Jan v/d Veen

VESV Seniorenvereniging

Heleen Rommens

VSV' 31

Ellen Kroon

VSV' 31

Ruud Molthof

Yoga van Eiland Service

Bianca Kikstra

VERVOLG

Om concreet aan de slag te kunnen met de genoemde acties en maatregelen is een verdiepingsbijeenkomst nodig, die komend najaar gehouden wordt. Per ambitie zal tijdens die bijeenkomst ingegaan worden op de volgende aandachtspunten:

- Prioritering en planning van de genoemde acties en maatregelen.
- Het vormen van werkgroepen per ambitie.
- Het betrekken van de juiste experts/ambassadeurs en vooral het betrekken van de doelgroep(en) zelf bij de verschillende werkgroepen.
- Organiseren van borging voor de langere termijn.
- Keuzes en afspraken maken over de beschikbare budgetten per werkgroep of per actie en maatregel.

Financiën

Het Sportakkoord bestaat uit diverse actiepunten en maatregelen. Deze zullen niet altijd (extra) dekking nodig hebben. Desondanks zijn er middelen nodig om een echte impuls te kunnen geven aan het Vlielanders Sportakkoord.

De gemeente Vlieland heeft voor het lokale Sportakkoord voor 2020 en 2021 uitvoeringsbudget bij het Rijk aangevraagd. Het gaat om een jaarlijks budget van € 10.000. Mogelijk wordt het traject met een jaar verlengd en kan ook voor 2022 uitvoeringsbudget van € 10.000 aangevraagd worden.

Naast de beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk voor de uitvoering van het lokale Sportakkoord, wordt door de gemeente gekeken of, en zo ja waar, de acties en maatregelen raakvlakken hebben met beleidsvoornemens van de gemeente waar al financiering voor gereserveerd is. Stapeling van budgetten kan bij het combineren van beleidswensen en sportakkoordwensen tot een mooie meerwaarde leiden.

Met de geformuleerde ambities van een lokaal Sportakkoord wordt heel wat gevraagd van de betrokken sportverenigingen. Als sportclub heb je te maken met de nodige uitdagingen: hoe houd je je club vitaal? Met voldoende vrijwilligers en tevreden sporters? Hoe speel je met je club in op de veranderingen lokaal en in de maatschappij? Voor het ondersteunen van sportverenigingen op deze thema's is een aanpak op maat per club nodig. Elke gemeente krijgt daartoe een Adviseur Lokale Sport toegewezen. Deze adviseur staat sportclubs bij in het maken en uitvoeren van het akkoord. Voor Vlieland is dat Joan Boelens en tijdens de kick off bijeenkomst hebben de aanwezige organisaties en Joan al kennis met elkaar gemaakt. Voor cursussen en trainingen die op Vlieland nodig zijn, is in totaal een voucherbedrag van € 5.000 per jaar beschikbaar voor de komende drie jaar.

Verbinding

De ideeën die ontstaan zijn voor het lokale Sportakkoord zijn niet op zichzelf staand en zijn ook zeker niet los te zien van andere initiatieven en beleidsvoornemens die er op Vlieland zijn. Daar waar het gaat om gezondheid, bewegingsstimulering en gedragsverandering heeft het Sportakkoord een direct verband met JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht), met de gemeentelijke beleidsnota's voor Sport en Gezondheid, het uitvoeringsplan van de buurtcoach en met het Preventieakkoord.

Uitvoering

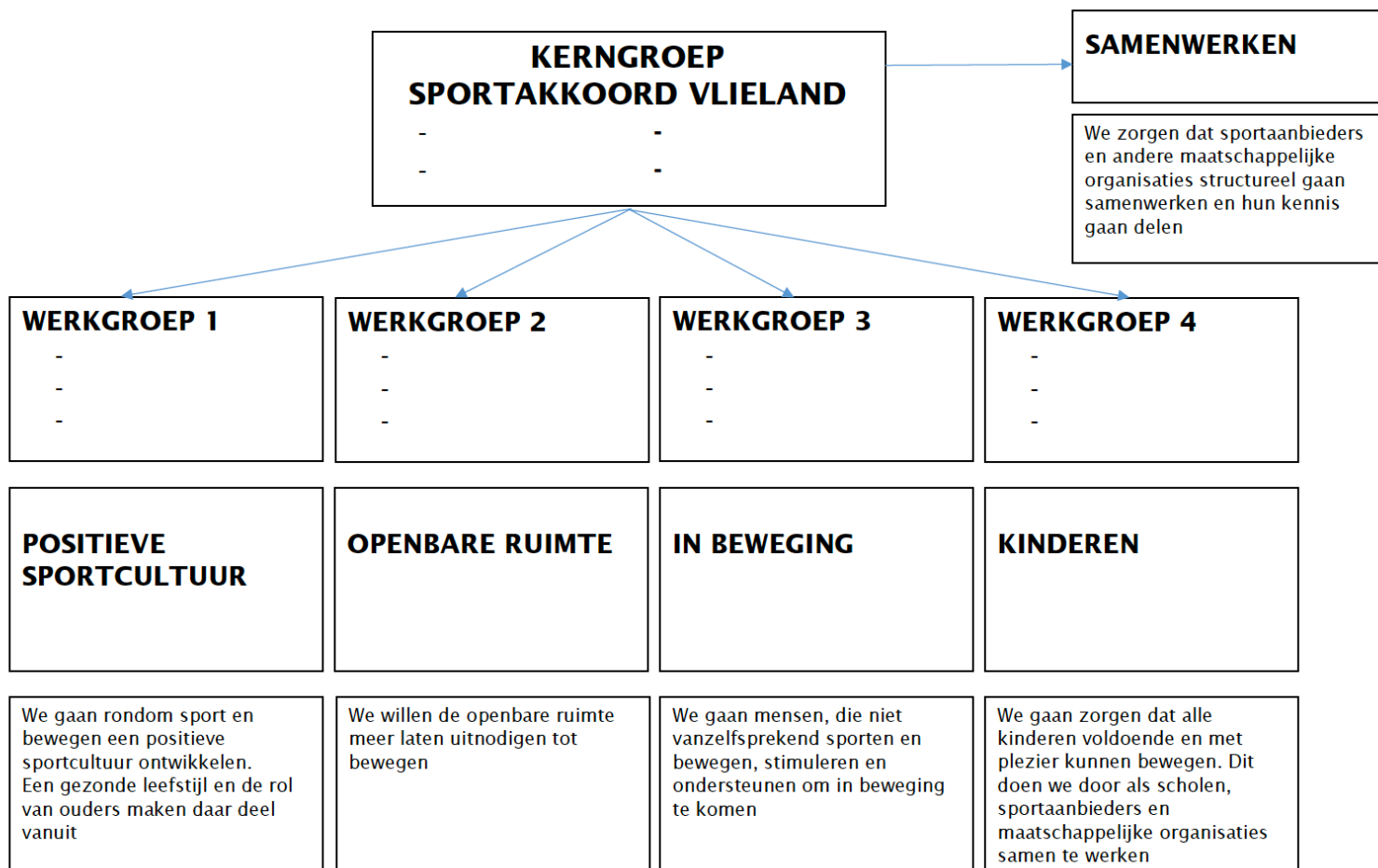
Na de verdiepingsbijeenkomst die in het najaar gehouden wordt, zal de fase aanbreken waarin tot uitvoering overgegaan wordt. Op dit moment wordt op landelijk niveau gesproken over een verlenging van het Sportakkoord tot eind 2022, wat de uitvoeringsperiode op een kleine tweeëneenhalf jaar brengt.

Naast de daadwerkelijke uitvoering van de gekozen acties en maatregelen, is er ook aandacht nodig voor monitoring, evaluatie, eventuele bijsturing en vooral voor communicatie. Voor dat laatste kan onder andere gebruik gemaakt worden van een website die beschikbaar gesteld wordt om het gedachtengoed, de plannen en de promotie van alle ideeën goed bij iedereen onder de aandacht te brengen. De Adviseur Lokale Sport, Joan Boelens, kan hier voor Vlieland een belangrijke rol in vervullen.

Borging en structuur

Een Sportakkoord ontwikkel je niet om er vervolgens niets mee te doen. Om de ideeën goed tot hun recht te laten komen, is het van belang om het Sportakkoord te borgen binnen een structuur.

Een mogelijke optie is de hiernaast weergegeven structuur, waarbij in de kerngroep in ieder geval de beleidsmedewerker sport van de gemeente en de buurtcoach zitting hebben. Verder is het van belang dat de lijnen kort, en de ruimte om in actie te komen, groot zijn. Vooralsnog is het uitgangspunt dat de structuur net zolang nodig is als de looptijd van het sportakkoord.

Het gezamenlijk met alle partijen nadenken over kansen en mogelijkheden voor bewegestimulering is als zinvol en verrijkend ervaren en heeft tijdens de kick off bijeenkomst mooie bruikbare ideeën opgeleverd. Het verdient aanbeveling om hier, bijvoorbeeld jaarlijks, een vervolg aan te geven. De uitkomst zal waarschijnlijk iedere keer anders zijn, maar het brainstormmoment en het kennisdelen kan een steeds terugkerende werkvorm zijn.

BIJLAGEN

Deze bijlagen bestaan uit een overzicht van de korte inhoud van de zes deelakkoorden en een overzicht van alle 36 stellingen die we gebruikt hebben om de gesprekken over het Sportakkoord op Vlieland kaders en focus te geven. Op basis van deze gesprekken heeft vervolgens een deel van de stellingen geleid tot de uiteindelijk geformuleerde ambities die opgenomen zijn in dit lokale Sportakkoord.

Het Nationaal Sportakkoord kent zes deelakkoorden, die als volgt omschreven worden:

Duurzame sportomgeving

De ambitie is om Nederland te voorzien van een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur. De exploitatie van sportaccommodaties wordt sterk verbeterd, de openbare ruimte wordt beweegvriendelijk ingericht en alle sportaccommodaties zijn straks duurzaam.

Inclusief sporten & bewegen

De ambitie is dat iedere Nederlander een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen. Inclusief bewegen en sporten is vanzelfsprekend. Belemmeringen vanwege leeftijd, fysieke of mentale gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie nemen we weg.

Positieve sportcultuur

De ambitie is dat overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos gesport kan worden. Dit vraagt aandacht van iedereen en om ondersteuning van bestuurders, sportclubs, trainers, ouders en verzorgers ook om misstanden te voorkomen en de ondergrens te bewaken.

Topsport die inspireert

De ambitie is om de inspirerende en maatschappelijke waarde van topsport versterken. Daarmee creëren we meer maatschappelijke impact én wordt het aantrekkelijker om (als individu, overheid, school of bedrijfsleven) te investeren in topsport.

Van jongs af aan vaardig in bewegen

De ambitie is om meer kinderen aan de beweegrichtlijnen te laten voldoen en de neerwaartse spiraal van de motorische vaardigheid van kinderen naar boven toe om te buigen.

Vitale sport- en beweegaanbieders

De ambitie is om alle typen aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig te maken. De financiële en organisatorische basis wordt op orde gebracht zodat aanbieders hun vizier kunnen richten op een passend aanbod en op passende bindingsvormen.

DUURZAME SPORTOMGEVING

Sportlocaties en beweegplekken moeten meer ingericht worden op de behoefte van gebruikers.

De openbare ruimte moet meer uitdagen tot sport en bewegen.

Sportlocaties zijn multifunctioneel in te zetten.

Sportaccommodaties moeten verduurzamen in energie- en materiaalgebruik.

Beweegplekken in de openbare ruimte en sportaccommodaties zijn voor iedereen veilig, dichtbij en goed bereikbaar.

Alle schoolpleinen zijn na schooltijd open als extra plekken om te kunnen sporten en bewegen.

INCLUSIEF SPORTEN

De sportdeelname onder mensen, die niet vanzelfsprekend sporten en bewegen, moet worden verhoogd.

Er moet meer promotie komen voor inclusief sporten en bewegen.

Sportaanbieders moeten meer open en gastvrij zijn voor mensen die niet vanzelfsprekend sporten en bewegen.

We zorgen samen dat mensen die niet vanzelfsprekend sporten persoonlijk worden begeleid naar sportaanbieders.

Alle sportaanbieders hebben of maken specifiek aanbod voor mensen die belemmeringen ervaren.

Sportaanbieders en maatschappelijke organisaties moeten sporten en bewegen meer en beter inzetten om maatschappelijke doelstellingen te behalen.

POSITIEVE SPORTCULTUUR

Bij alle sportaanbieders heerst er een positieve en veilige sportcultuur.

Kinderen moeten meer plezier beleven aan sport en bewegen en minder met prestaties bezig zijn.

Trainers, leraren en instructeurs moeten meer ondersteuning krijgen om de positieve sportcultuur te stimuleren.

Sportaanbieders moeten meer bewustwording creëren voor een positieve sportcultuur.

Ouders/verzorgers spelen een actieve rol bij de sportaanbieder van hun kind, onder meer in het uitdragen van de positieve sportcultuur.

Openbare speel- en beweegruimtes moet zoveel mogelijk rookvrij zijn.

TOPSPORT DIE INSPIREERT

We investeren in faciliteiten voor talenten, bijvoorbeeld nieuwe trainingscentra, goede trainers of een bijdrage aan regionale trainingscentra.

We willen (meer) topsportevenementen naar onze gemeente halen.

We stimuleren innovatie op sportgebied door innovatieve evenementen, en verenigingen, sportaanbieders en bedrijven met een goed idee te ondersteunen.

Op topsportevenementen moet meer aandacht komen voor gezonde leefstijl door zelf het goede voorbeeld te geven en informatie te delen.

We inventariseren regelmatig of er potentieel talent is bij alle sportaanbieders en verenigingen in de gemeente om deze te wijzen op ontwikkelmogelijkheden.

We moeten in de gemeente een lokale sportverkiezing (sporter van het jaar etc.) (blijven) organiseren om inwoners te inspireren en talent te stimuleren.

VAARDIG IN BEWEGEN

De motorische vaardigheden van kinderen moeten worden verbeterd.

Alle kinderen voldoen aan de beweegnorm (= elke dag een uur bewegen)

Er moeten meer plekken in de wijk komen waar kinderen kunnen ontmoeten, sporten en spelen.

Meer jongeren tussen de 12 en 18 jaar moeten gaan sporten.

Scholen, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties werken samen om te zorgen dat kinderen van 0-18 jaar hun hele jeugd zonder onderbreking kunnen bewegen.

Het onderwijs heeft de taak om kinderen te laten kennismaken met gezonde leefstijl, waaronder voeding en voldoende beweging.

VITALE SPORT- EN BEWEEGAANBIEDERS

Sportaanbieders bouwen aan een steviger vrijwilligersbeleid (werving, behoud en diversiteit).

Sportaanbieders moeten beter voorbereid zijn op ontwikkelingen in de toekomst. (zoals vergrijzing en individualisering).

Sportaanbieders en andere maatschappelijke organisaties werken meer samen, onder andere in het uitwisselen van expertise en mankracht.

Sportaanbieders zetten zich actief in voor een gezonde leefstijl (bijv. rookverbod, alcoholvermindering en de gezonde sportkantine).

Lokale sportaanbieders maken meer gebruik van mogelijkheden bij de overkoepelende sportbonden.

Sportaanbieders zetten in op een actievere rol in de buurt/wijk om zo de leefbaarheid te vergroten.